

pegede i fortsættelse af statsminister Koivistos indlæg de givne faktorer for Finlands deltagelse i Nordek: „Det økonomiske samarbejdet får under inga omständigheter medföra ändringar i vår utrikespolitiska linje. Finland kommer orubbligt att fortsätta sin neutralitets- och säkerhetspolitik och vi avser att befästa och vidareutveckla vår östhandel.“

Siréns partifælle, Kaarlo af Heurlin, lagde vægt på, at ikke alene levestandarden forbedredes gennem Nordek: „Nordisk oavhängighet och frihet främjas genom Nordek.“ Den vil gavne friheden og freden i Norden, men også i hele Europa. „Vi är inte sämre européer för att vi är goda nordbor som vill visa prov på samarbete mellan staterna.“

Finlands folkdemokrater og Nordek.

Som repræsentant for Det demokratiske Forbund for Finlands Folk, der omfatter venstresocialister og kommunister, talte minister Ele Alenius. Han fastslog, at „en av de viktigaste principerna i vår verksamhet i fråga om Finlands utländske förbindelser har varit och är alltfört att oavbrutet främja relationerna mellan vårt land och Sovjetunionen.“ Men — og det ville han udtrykkeligt understrege — „vi vill också allvarligt gå ut ifrån att Finland är ett nordiskt land och att samhörighetskänslan mellan vårt land och de andra nordiska länderna är värdefull även för oss. Därför finner vi det viktigt att ständigt gå in för att främja samverkan mellan de nordiska länderna på olika områden och därmed också i ekonomin.“ Han var ligeledes klar over, at Finland bør deltage i udviklingen af den internationale arbejdsfordeling og ikke kan isolere sig. Desuden er det i mange henseender motivet for de små lande at samarbejde økonomisk for at modvirke tendensen til kapitalkoncentration på steder, hvor koncentrationen i forvejen er stor.

På lignende måde som statsminister Koivisto fremhævede Alenius, at man ikke havde lyst til at træffe beslutninger, førend man havde nøjere kendskab til, hvad disse skulle gælde. Der behøvedes yderligere udredninger. Det var „av kategorisk vikt“, at den eventuelle udbygning af samarbejdet ikke medførte nogen begrænsning af Finlands nationale suverænitet: „En sådan innebörd får det inte ha vare sig i säkerhets-

och utrikespolitiskt hänseende eller beträffande de utrikeshandelsrelationer, som vi upprättat med Sovjetunionen och de andra socialistiska länderna och som vi både ekonomiskt och med tanke på vår utveckling i övrigt tillmåter synnerligen stor betydelse. Men vi vill inte heller ha några som helst begränsningar av vårt oberoende i fråga om våra egna valrättigheter beträffande utvecklingen av vårt samhälls- och ekonomiska system.“

Enkelte sider af samarbejdet.

Efter denne indledende redegørelse for såvel parlamentarikerens som regeringsmedlemmers almene syn på det udvidede økonomiske samarbejde, således som dette i store træk var skitseret i embedsmandsrapporten af januar 1969, følger nu en analyse af en række vigtige sider af samarbejdsproblematikken. I debatten spillede forholdet mellem det nordiske og det europæiske samarbejde således en central rolle.

Statsministrenes beslutning af 23. april 1968 havde udtrykkeligt pointeret, „at samarbejdet skal udformes således, at det letter de fire landes deltagelse i eller samarbejde med et udvidet europæisk marked.“

Baunsgaard og Borten om Norden og Europa.

Statsminister Baunsgaard karakteriserede under generaldebatten den danske regerings standpunkt til dette spørgsmål således, efter til indledning at have mindet om, at „Danmark håber, at det nordiske samarbejde vil blive et skridt på vejen til et bredere europæisk samarbejde“:

„Vi vil i Norden have mistet kostbar tid, hvis vi igen på dette tidspunkt må konstatere, at der ingen vej fører frem til deltagelse i Fællesmarkedet — uden i mellemtiden at have udbygget det nordiske samarbejde. På den anden side er det min overbevisning, at vi, hvis Fællesmarkedets døre åbnes, gennem dette samarbejde vil have styrket vor position og dermed vore betingelser for deltagelse i et udvidet europæisk marked, som vi hver for sig måtte ønske.“

På denne baggrund er det den danske opfattelse, at det gælder om at indrette det nordiske samarbejde således, at det har en egen dynamik, der kan accelerere den økonomiske, industrielle og tekniske udvikling i Norden, og således, at det i givet fald —